

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XI.

V Ljubljani 10. roznika 1858.

List 12.

Hvalica

Marii presveti Devici.

(Po lepi laški: *Lodate Maria.*)

Marijo hvalite
Vsi verni jeziki.
Na nebu svetniki
Ji slavo glasite;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite! *)

Ti D'vica prečista,
Preskerbno redila,
In milo hranila
Si nam Jezu-Krista;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

Marija cvetlica.
Ti lil'ja prebela!
Vse serca si vnela,
K' si Božja Rodnica;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

Kralj, o Češena!
Ki v angelskih glasih,
V vsih krajih in časih
Si péta, blagréna;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

Uklanja na nebi,
Marija predraga!
Luč lunice blaga
In solca se Tebi;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

Nebó ti je dalo
Vsih milost dražice.
Pletejo zvezdice
Ti krono prezalo;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

Ti sebi v slavo
Zastarani kači
In njeni zvijači
Zaterla si glavo;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite!

O Božja Ti Mati
In rožica skrivna!
Svet' raj, milostivna,
Daj duši vživati;
Hvalite Marijo, hvalite, hvalite! J.

JURI DOBRILA

po milosti Božji in sv. apostoljskiga Sedeža škof poreški in pulski vsimu pravovernimu ljudstvu v začetku vladanja svoje škofije pozdrav in blagoslov od Boga Očeta in Gospoda našiga Jezusa Kristusa.

Hvaljen bodi Bog in Oče Gospoda našiga Jezusa Kristusa, Oče usmiljenja in Bog vsake utéhe (tolažbe), kateri me po svojim nezapopadljivim odločenji čez dve in trideset let kliče k vam v Istrijo, mojo domačijo, de naj s sv. Duham poterjen, in za vsako dobro delo svojiga visokiga stanú vzmožen, z milostjo Božjo mnoge poterdim in pokrepčujem za vse dobro. Zares: „Kdo je, kakor Gospod, naš Bog, ki na višavah prebiva, in se na ponižno ozéra na nebu in na zemlji; ki vzdigne z zemlje reveža, in s praha povišuje siromaka, de ga postavi med poglavarje svojiga ljudstva!“¹⁾ Kadar mislim na pošteni pa siromaški kmetiški stan, iz kteriga izhajam, se močno veselim, de so sveti Oče papež in naš presvitli cesar po mojim vzvišenji Vas, predragi bratje in sestre, jako počastili! — Ali kadar prevdarim silno visokost in nevarnost škofovske časti, me strah in trepet obhaja; zakaj, kakor sv. Pavel piše, „mora biti škof nespriden, blag, pošten, pravičen, svet, čist“²⁾ jest pa, vém de sim slab, nezmožin in nepripraven tako visoke in težke službe. Strašijo me tudi une besede

tridenškiga zbirališa: „Škofovska služba je breme strašno tudi sami angelski kreposti.“³⁾ Zares, ako mi je čast umnožena, se mi je narasla odveč tudi težavna butara skerbi in truda! Težavno je skerbeti za lastno zveličanje, koliko težavniši pa se le po dolžnosti prizadevati si za zveličanje obilniga ljudstva! Težko je Bogu odgovor dajati za samiga sebe, kako težko pa mora biti, ostri pravici Božji odgovarjati se za vse verne ovčice kake cele škofije! „Poglarvarji namreč“, pravi sv. Pavel apostelj, „skerbé za vaše duše, in oni bodo za vas Bogu odgovor dajali.“⁴⁾ — Združite se tedaj, preljubljeni kristjanje, z menoj in z mojimi družimi pomočniki v reznim prizadevanji za naše skupno zveličanje!

Znano vam je, de je nar perva dolžnost sleherniga duhovniga pastirja, sveti evangeli zvesto oznanovati. Božji Odrešenik je tri leta brez prencha pridigal, in prejden se je k svojimu nebeskimu Očetu vernil, je zapovedal aposteljnám: „Pojdite in učite vse narode, keršujte jih v imenu Očeta, in Sina, in sv. Duha; učite jih spolnovati vse, kar koli sim vam zapovedal.“⁵⁾ Apostelni, de bi to zapoved spolnili, so veselo svoje življenje darovali; neštivilni mučenci so sv. evangeli s prelitjem svoje kervi in z radovoljno smertjo poterdili, in sveti spoznovavci so ga z bogoljubnim življenjem povelicevali. — Beseda Božja nas uči, kaj je Bog storil za naše zveličanje, kaj nam je verovati in upati, kako Boga ljubiti in njeg-ve zapovedi spolnovati, ako želimo večno zveličanje doseči. „Brez vere“, piše sv. Pavel, „ni mogoče Bogu dopasti“... Kdor koli bo klical v ime Gospodovo (veroval in po veri živel), „se bo zveličal. Ali kako bo vanj klical, v kogar ne veruje? Kako pa će verovati, od kogar ni slišal? In kako bo slišal brez oznanovanja (pridiganja)? Tako tedaj vera biva od oznanovanja, oznanovanje pa z besedo Božjo.“⁶⁾ — Pri sv. kerstu smo prosili od sv. Cerkev vero Jezusa Kristusa, de bi se zveličali; sv. Cerkev pa nam je rekla: „Ako hočeš večno življenje doseči, spolnuj zapovedi.“⁷⁾ Kako pa bo zapovedi Božje prav spolnoval, kdor jih ne zna, in kako jih more znati, kdor se jih ne uči, kdor ne posluša besede Božje? Ravno zato zapoveduje sv. Cerkev v tridenškim sv. zboru⁸⁾ vsim duhovnim pastirjem, naj vsako nedeljo in zapovedani praznik besedo Božjo skerbno naznanujejo keršanskimu ljudstvu. Ako mora duhoven Bogu oster odgovor dajati, će besedo oznanuje Božjo in kako jo oznanuje; bote mogli tudi vi, moji kristjani, oster odgovor večnimu Sodniku dati, će poslušate in spolnujete besedo Božjo, in kako jo poslušate in spolnujete. „Kdor je iz Boga, posluša besedo Božjo; zato je vi ne poslušate, ker niste iz Boga.“⁹⁾ govori Jezus farizejem. Kar nič ne dvomim, de vi vsi,

*) To verstico ljudstvo pri vsakim odstavku ponavlja.

¹⁾ Ps. 112, 5-7. — ²⁾ Tit. 1, 7.

³⁾ Sej. VI. — ⁴⁾ Hebr. 13, 17. — ⁵⁾ Mat. 28, 19. — ⁶⁾ Hebr. 11, 5. — Rimlj. 10, 14, 17. — ⁷⁾ Obred. rim. — ⁸⁾ Sej. VI. — ⁹⁾ Jan. 8, 47.

verni moji, želite biti od Boga; poslušajte tedaj vsako nedeljo in zapovedani praznik, ne samo svete maše, temuč tudi tolmačenje sv. evangelija, pridigo in kersanski nauk. Poslušanje Božje besede je poglavitni del nedeljske in prazniške službe Božje, in tako potrebno za posvečevanje dni Gospodovih, od Boga in od sv. Cerkve tako ostro zapovedano, kakor poslušanje sv. maše. Ne hodite o praznikih brez velike potrebe v tuje fare, na popotvanja, sejme ali v mesta, temuč deržite se svoje domače cerkve, in bodite zvesti svojemu lastnemu pastirju; zakaj tista ovca ni dobra, ktera beži od svojiga pastirja, in lahko zajde v vsakere nevarnosti in se poslednjič pogubi. — Zlasti vas, očetje, matere in skerbniški sirot, prosim pri ljubezni Jezusa Kristusa, Zveličarja in Boga našiga, ki bo enkrat vas in mene sodil: skerbite, prizadevajte si, de vaši sinovi, hčere in podložni vestno hodijo k Božji službi in k kersanskemu nauku. Ko se pa od nauka domú vernejo, sprašujte jih, kaj se naučili; govorite z njimi radi in pogosto od nebeških resnic, od kersanske ljubezni, strahú Božjiga in od sv. raja, za kteriga se nam je na tem revnim svetu pripravljati; zaterjajte jim, de ni dosti, zapovedi Božje le samo znati, temuč de se morajo spolnovati; ker ne bodo se tisti zveličali, kteri besedo Božjo samo poslušajo, ampak oni, ki jo poslušajo in spolnujejo, se bodo s krepostnim delam zveličali. Tako, predragi starši, bote eno naj imenitnijih svojih dolžnost zveršili, in veliko veselje doživeli, de bodo vaši otroci po Jezusovim zgledu rasli, kakor v starosti, tako tudi v modrosti in milosti pred Bogam in pred ljudmi; de si bodo v radovoljni pokoršini, ponižnosti in poterpežljivosti s trudam in potam svoj vsakdanji kruh služili, ter vam bodo pomoč in podpora v vaši starosti, v svetim raju pa vam bodo v povišanje vaše večne slave. — Upam, de v kratkim k vam pridem; blagor vam in meni, ako najdem, de vaše serca goré od želje in ljubezni za besedo Božjo, in de so vaši otroci dobro poučeni v kersanskim nauku za vredno prejetje zakramenta sv. poterjenja ali birme.

Sv. Pavel piše: „Tako naj imajo ljudje nas (duhovne) kakor služabnike Jezusa Kristusa, in delivce skrivnost Božjih.“¹⁾ Kakor je naša duhovska dolžnost, kersanski bratje, vam svete zakramente neutrudama deliti; tako je od vaše strani dolžnost, te svete skrivnosti pridno in vredno prejemati. Po vrednim prejemamji svetih zakramentov bivamo deležniki predrage kervi Jezusa Kristusa; po njih se nam deli posvečujoča gnada Božja, in druge milosti in dobrote. Redko prejemanje zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjiga telesa je očitno znamenje nemarnosti in mlačnosti, kakor je pogosto prejemanje znamenje gorečnosti za bogoljubno in lepo življenje pri posameznih kristjanih in celih občinah. Kjer so spovednice in altar presv. Rešnjiga telesa zapušeni in samotni, tam je malo hrepenenja za Božjim kraljestvam in njegovo pravico, ali pa tudi malo ne; tam je malo sadú dobrih del, ali pa nič ne; ker sam Božji Zveličar nam pravi: „Resnično, resnično, vam povém; ako ne bote jedli telesa Sinú človekoviga, in ne pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje telo in pije moje kri, ima večno življenje, in jez ga bom obudil poslednji dan.“²⁾ Pristopite tedaj, dragi bratje in sestre po Jezusu Kristusu, pogosto k skrivnostnima studencama večniga življenja; pristopite pa vselej dobro pripravljani in vredno, de po svojim lastnim zadolženji ne prejmete prekletstva in večniga pogubljenja tamkej, kjer se vrednim podaja zgoli blagor in večno življenje. Stopite k spovednici in pred altar ne samo iz navade, temuč gnani od lakote in žeje za pravičnost Božjo; spovedujte in obhajajte se ne le samo za veliko noč in druge velike praznike, temuč kadar koli vam je potreba, kadar vas zavoljo kaeiga greha vest peče, kadar vidite, de pri-

hajate inlačni za dobre dela, kadar ste otožni in maloserčni v dušnih nevarnostih, žalostni in neutolažljivi v terpljenji in nesreči: takrat se približajte k altarju presv. Rešnjiga telesa, kamor vas Božji Odrešenik blagostno vabi, rekoč: „Pridite k meni vsi, kteri se trudite in ste obteženi, jest vas bom poživil! In bote pokoj našli svojim dušam.“¹⁾

„Pazite na sebe in na vso čedo, nad katero vas je sv. Duh postavil duhovne poglavarje, de pasete Cerkev Gospoda in Boga, katero je s svojo kervjo odkupil.“²⁾ S temi besedami opominja sv. apostel Pavel duhovne in kersansko ljudstvo še nekterih družih imenitnih dolžnost. Jezus Kristus je nas duhovne poslal, de vam bodimo duhovni očetje, pastirji in svetovavci, zdravniki in sodniki; de vas ljubeznjivo in poterpljivo opominjamo, svetujemo in svarimo, de vas od hudiga odvrčamo in k vsimu dobriemu napeljujemo. In vi, preljubeznjivi moji, nam saj ne bote spolnovanja tih težkih dolžnost z nepokoršino, terdovratnostjo in upornostjo zoper naše zveličavne naredbe še obteževali, de ne bomo v skerbi in britkosti za vaše večno zveličanje grenko zdihovali; ker, de se poslužim besed sv. Pavla, to bi vam ne bilo dobro. Ker smo mi vam od Boga poslani duhovni očetje, bodite vi nam v vsim poslušni sinovi in hčere po Jezusu Kristusu. Ker smo vaši skerbni pastirji, ki bomo enkrat težek odgovor dajali od vaših duš Jezusu, vikšimu našimu in vašimu Pastirju; bodite vi naše krotke ovčice, ki glas svojiga pastirja rade poslušajo, in ga po zdravih pašah zveličavniga nauka verno nasledvajo. Ker smo mi po volji Božji duhovni zdravniki in sodniki, ki vam moramo kterikrat tudi grenkiga zdravila podajati, in vas časni kazni podvreči, de v dušnih bolezen in večne smerti rešimo; nas vi kakor svoje resnične prijatle odkritoserčno spoštujte in imejte za namestnike Božjiga Odrešenika, ki je rekel aposteljniam: „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor pa posluša mene, posluša mojiga Očeta nebeškiga, kteri me je poslal; kdor pa vas zaničuje, mene zaničuje, in kdor zaničuje mene, zaničuje mojiga Očeta nebeškiga, kteri me je poslal.“³⁾ Znane so mi, ljubi moji, vaše nadloge, žalosti in terpljenja, ki vam jih je od nekoliko let Gospod Bog pošiljal. Ne pozabite pa besed sv. Petra: „Ako dobro delajoči težave prenašate, je to dopadljivo pred Bogam. Ker k temu ste poklicani, zakaj tudi Jezus Kristus je za nas terpel in nam zgled zapustil, de hodimo po njegovim sledu.“⁴⁾ Moramo z Jezusam Kristusam terpeti, ako hočemo z njim v večni slavi kraljevati. Glejte, večna Ljubezen v jaslih med živino leži; ni imel v življenji toliko, kamor bi bil položil svojo glavo; na križu je umrl brez vsiga, in po smerti so ga s podarjenim platnam povitiga v tuj grob položili! Torej nam govori: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. — Blagor jim, kteri se jokajo, ker potolaženi bodo.“ Vselej se spomnite, de so terpljenja na tem svetu kazni za naše grehe; terpimo tedaj radovoljno, ker grešniki smo, in veselimo se svetiga raja, kjer ni ne žalosti ne bolečine, ne nesreče; kjer se več solze ne točijo, in smert ne straši, temuč se brezkončno blaženstvo vživa. — Siromaki in nesrečni, kteri se v britkosti in terpljenji Boga ustavljajo, so dvakrat nesrečni; oni terpe na tem svetu, in jim ni upati nobene dobrote na drugim svetu. Mi pa verujemo: „De vse v dobro služi njim, kteri Boga ljubijo.“⁵⁾ Sicer, ljubi kristjani vsaciga stanú! naj sleherni spolnuje svoje dolžnosti in svojo službo kakor radovoljin služabnik Božji s pobožnim sercam, ne iz sile in samo zavolj časniga plačila in kakor sužinj tega svetá in ljudi, ampak zavolj Boga in nebeske časti, in iz ljubezni do svojiga bližnjiga. V vsakim poštenim stanu zamore človek

¹⁾ 1. Kor. 4. 1. ²⁾ Iv. 6. 53. 54 — Mat. 11. 28.

³⁾ Dj. ap. 2. 28. — ⁴⁾ Luk. 10. 15. 16. — ⁵⁾ 1. Pet. 2. 20. 21. — ⁶⁾ Rim. 8. 28. — ⁷⁾ 2. Tes. 3. 10.

Bogú služiti in se zveličati. Kdor te resnice ne pozabi, in kraljestvo nebeško nad vsako stvar ljubi in ga iše, bo zadovoljin s svojim stanom, in bo težave sedanjiga življenja po smerti z večnim veseljem zamenjal. Vsak stan ima svoje veselje, ima pa tudi svoje skerbi in trude; in sv. Pavel govori: „Kdor noče delati, naj ne jé.“¹⁾ S potam v obrazu moramo vsakdanji kruh vzivati, ker smo grešniki; tako je sam Bog odločil. Ker smo grešniki, moramo pokoro delati; prava pokora pa je ponižna in s poterpežljivostjo združena. Spomnite se tudi, de molitev vsako delo posvečuje, kletev pa de ga oskrunuje; torej vzdignite pri svojim delu misli k Bogu in varujte se ostudne kletvinje in vsakiga nečistiga in nesposobniga govorjenja, ker drugač bi vam vaši trudi in terpljenja čisto nič ne pomagali k pridobitvi večniga življenja. — Opomnimo vas pa z besedami sv. Pavla: „Vi bogati! ne bodite visokih misel in ne zaupajte v nestanovitno bogastvo, ampak v živiga Boga, kateri nam daje vsiga obilno za vzivanje, in dajajte radi vbogajme“;²⁾ in vi siromaki bodite poterpežljivi, in varujte se nevošljivosti, laži, lenobe in vsake ukanljivosti, in dosegli bote kraljestvo nebeško v obilno veliko plačo. „Možje, ljubite svoje žene, kakor tudi Jezus Kristus ljubi svojo Cerkev, in je samiga sebe zanj v smert dal; ljubite jih kakor svoje telesa“.³⁾ „Ravno tako bodite tudi žene podložne svojim možem, de ako bi kateri tudi ne bili bogoljubni, se z vašim dobrim zgledam za Boga pridobé, ko vidijo vaše bogaboječe in čisto življenje. Vaša lepota ne bodi zunanja v pletenih laséh, ali v obkladnji z zlatam, ali v noši oblačil; temuč v mirnim in krotkim duhu, kar je pred Bogam obilno dopadljivo“.⁴⁾ „Otroci! bodite pokorni svojim staršem zavolj Boga; zakaj to je prav. Spoštuj očeta in mater, de ti bo dobro in de boš dolgo živel na zemlji. To je prva zapoved z obljubo. — In vi starši, ne dražite svojih otrok k jezi, temuč zredite jih v poučenji in svarjenji Gospodovim“.⁵⁾ „Hlapci! bodite pokorni svojim gospodarjem s strahom in prostim srcem, kakor Kristusu, in ne služite le na okó, kakor de bi hotli ljudém dopasti, temuč kakor hlapci Kristusovi storite voljo Božjo iz serca radi; ker veste, de slehern, kar koli je dobriga storil, bo prejel od Gospoda“.⁶⁾ „In vi gospodarji, delajte z njimi ravno tako; opustite žuganje, ker veste, de je njih in vaš Gospod v nebesih, in de ne gleda kdo je kdo“.⁷⁾ „Vsaki bodi višji oblasti podložin, ker oblasti so od Boga postavljene. Kteri se tedaj ustavljajo, se Božji volji ustavljajo; torej bodite podložni ne samo zavolj ustavljanja, ampak tudi zavolj vesti“.⁸⁾ Poslednjič: Prosim vas, bratje! varujte se tistih, kateri delajo razpore in pohujšanja, nauku nasproti, ki ste se ga naučili. Ogibajte se jih, zakaj taki ne služijo Gospodu našimu, Kristusu, ampak svoji mesenosti, in s sladkimi besedami in prilizovanjem zapeljujejo serca nedolžnih“.⁹⁾ Od tacih piše ravno tisti sv. apostelj Pavel: „de bodo prekleti, kateri kazijo evangelski nauk“.¹⁰⁾

Ker je pa po besedah sv. Jakopa: „Vsak dober dar in vsako popolno darilo od zgorej, in pride od Očeta svitlobe“;¹⁾ bodimo prizadevni v molitvi, preljubi! „V vsaki molitvi in priporočanji z zahvaljenjem naj bodo znane vaše prošnje pred Bogam“.²⁾ „Resnično, resnično vam povém“³⁾, nam

govori Jezus, „kar koli bote prosili Očeta v mojim imenu, vam bo dal“.⁴⁾ „Ali molite z vero, ne dvomijoči, ker kdor dvomi“, piše sv. Jakob, „je kakor morski valovi, ktere vetrovi dvigajo in mečejo; in taki človek naj ne misli, de bo kej prejel od Boga“.⁵⁾ Molite nar prvo, de vse bolj k nam pride kraljestvo resnice in čednosti, de bi zmiraj bolje spoznali, serčnejši ljubili in vikši cenili vsako dobro delo, in de bi ne zgubili nebeških dobrót, v tem ko si prizadevamo za pozemeljske, de bi svoje življenje revno pridaljšali. Po opominu sv. Pavla: „Naj se delajo prošnje, molitve, zahvaljenja za vse ljudi, za cesarja in za vse oblasti, de bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti; zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogam, našim Zveličarjem“.⁶⁾ Molimo nasprotno eden za družiga, de se vsi skupaj zveličamo. Spomnite se v molitvi tudi mojiga ranjega sprednika, svojiga ljubljeniga škofa Antona, predobriga pastirja, in ljubeznjiviga očeta vsih ubozih sirot, naj jih milostljivi Bog z večnim življenjem obdaruje za vse njih skerbi in trude za vaše zveličanje, in za vse dobro, kar so vam z očetovsko ljubeznijo storili. — Molite tudi zame, ki me je vam Božja previdnost škofa dala, de bi me Bog razsvetlil in poterdil, de bi mogel paziti na sebe in na vso čedo, nad katero me je sv. Duh postavil, de naj vladam občino, s predrago Jezusovo kervjo odkupljeno; de bi mi dal modrih svetnikov in svetih pomočnikov, de nikdar od prave poti ne odstopim, in na poslednje pastirsko palico mirno odložim, ter milostniga Sodnika v Gospodu najdem.

Ti pa, Oče nebeški! bodi z vsim srcem hvaljen in česen od mene in od svojih vernih. Ti nas gledaš s prestola svojiga veličanstva, in vsaciga zmed nas vse skoz poznas. Podeli svoj nebeški blagoslov celi ti škofji, de se zveličavno prizadevanje, ljubezen Božja in vsaka dobra želja v nas zbudi in nikoli ne ugasne. — Jezus, Zveličar naš preusmiljeni, Ti nam bodi ljub in drag nad vsako stvar! Vsi ti so po Tebi odkupljeni s tvojo drago kervjo; prosim Te torej za vse skupaj, velike in male. Bodi Ti naš najvikši Pastir, in pomagaj slehernimu zmed nas. Blagoslovi in poterdi vse poglavarje; nadahni s svojim duham vse starše in gospodarje; bodi vselej z otroci, mladostjo in podložnimi; obvari nedolžne, priklíči k pravi pokori vse grešnike, poterdi v dobrim pravice, blagoslovi učnike, utolazi žalostne in oveseli bolnike. Naj prebiva v vsaki hiši mir in edinost, sveto veselje in resnična bogoljubnost. Obvari in blagodari njih polja in vinograde, čede in ladije, in nad vse blagoslovi njih duše, ker neumerjoče so. Milost Gospoda našiga Jezusa Kristusa, in ljubezen Boga Očeta, podeljenje sv. Duha z vami vsimi. Amen.

Dano v Poreču 16. vel. travna 1858.

Juri škof.

V zadevi ranjega vis. čast. gospoda Provikarja dr. Ign. Knobleher-ja.

Zaupljivo občna želja vse Slovenije in zlasti naše krajske dežele je, de naj se častitljivi telesni ostanek našiga preljubljeniga in visokozaslužniga rojaka, dr. Ign. Knobleher-ja, v našo domačijo prenesó; tode će nič ne storimo, bo le prazna želja ostala, s katero nam ni nič pomagano. De dosežemo, kar želimo, damo ljubljenim rojakam po posvetovanji z veljavnimi gospodi tole v prevdarek:

Misliti bi bilo, de to našo željo izpeljati gre prav za prav v področje slavne Marijne družbe na Dunaji, ktera vse misijonske zadeve oskerbuje; ona naj bi nam častitiga rojaka saj mertviga nazaj pripravila, ker nam ni bilo dano, živiga več viditi. Tode ta reč bi precej stroškov prizadjala, nekaj za prevažo, nekaj pa za spominek, katerih Marijna družba ne more terpeti, kakor slehern lahko pre-

¹⁾ 1. Tim. 6, 17. 18. — ²⁾ Efež. 5, 25. 28. — ³⁾ Pet. 3, 1—3. — ⁴⁾ Efež. 6, 1—9. — ⁵⁾ Rim. 13, 1. 2. — ⁶⁾ Rim. 16, 17. 18. — ⁷⁾ Gal. 1, 8. — ⁸⁾ Jak. 1, 17. — ⁹⁾ Fil. 4, 6. — ¹⁰⁾ Iv. 16, 23.

¹⁾ Jak. 1, 6. 7. — ²⁾ 1. Tim. 2, 1—3. — ³⁾ 2. Kor. 13, 13.

vidi, ker ona ima družih misijonskih potreb čezobilno in prihodki bodo zmiraj manjši. Za stroške se tedaj morajo zbirke napraviti, ktere je pripravljena „Zgodnja Danica“ precej začeti sprejemati in naznanovati. Če bo več milih darov za prevažo častitih telesnih ostankov gosp. Provikarja in za njegov spominek, veči bo spričevanje, de je to res splošna želja. Vender pa želimo, de bi se nam tudi pisemno od veliko strani želja razodela, od posameznih, in zlasti tudi od celih občin, fara ali dekanij, p.: „Vsa naša fara, vsa ta in ta občina, vsa naša dekanija želi in prosi, de naj bi se telo našiga vis. čast. ranjčiga gosp. Knobler-her-ja v njegovo domovino preneslo in de se mu tukaj spodobin spominek postavi⁴, ali kej enaciga. Take želje bi se potem slavnemu odboru Marijne družbe na Dunaj naznane in bi ga v imenu vse dežele in vsih misijonskih prijatlov in spoštovavcov ranjčiga prosili, de naj imenovani slavni odbor Marijne družbe osnovo za prevažo napravi ter se oberne do avstrijskiga poročnika v Neapelnu, de naj bi blagovolil tamkej storiti, kar je v ti zadevi potrebno. To bi se namreč storilo, ako bodo zbirke dosti obilne, de bi se moglo vse zmociti. Ako pa zbirke ne bodo tolike, de bi se moglo telo slavniga rojaka sem čez prepeljati, bi se mu pa saj spominek pri sv. Kristofu v Ljubljani napravil.

Kar pa spominek sam tiče, so dali visokoveljavni gospod svet, kteri bo gotovo slehernimu močno dopadel. Naj bi se namreč v tem spominku ohranile imena vsih častitih slovenskih gg. duhovnov, kteri so svoje življenje v srednji Afriki za ta misijon darovali, in bi bili ti pervenci ondotnih marternikov — sej morebiti pri Bogu za take veljajo — za vse čase v spominu ohranjeni. Morebiti bi se taki spominek dal v cerkev pri sv. Kristofu postaviti, ali tudi na pokopališu.

Posnetek vsiga, kar je bilo rečeno, je ta-le:

1. „Zgodnja Danica“ začne pobirati zbirke za spominek ranjčiga našiga rojaka, misijonarja in apostoljskiga Provikarja v srednji Afriki, v. č. g. Ign. Knobler-her-ja. Prosimo tedaj vse njegove rojake, vse Slovence, in vse prijatle tega misijona in ranjčiga gosp. misijonarja, de naj bi pomočkov hitro pošiljali blagovolili, de se hitro kaj napravi, ker polževe poti se bojimo pri vsaki reči, tako tudi tukaj.

2. Naj se ob enim naznanujejo tudi želje, de bi radi častito telo ranjčiga doma imeli, ker nanje opiraje bomo slavni odbor Marijne družbe za posredovanje v ti reči prosili.

3. Ako bodo zbirke dosti obilne, se bodo telesni ostanki ranjčiga Provikarja k nam prepeljali; ako manjši, se bo samo spominek napravil. Ako pa kaj ostane, se bo za afrikanski misijon obrnilo; tako tudi ko bi bilo premalo za spominek.

4. V spominek se bodo sprejeli k poglavitni osebi ranjčiga gosp. Provikarja vsi slovenski rojaki, ki so v misijonu umerli.

5. Ako kdo še kako drugo željo sproži, se bo v preudarek vzela.

Pristavek. Le darov obilno in pa hitro, vse drugo se bo doseglo! In Nomine Domini! Vredništvo.

Sreti Stanislav Kostka.

(Dalje in Konec.)

Tako razveseljen in poterjen je dalje šel in v Dilingo dospel, kjer je bil samostan Jezusove družbe in oče Kanizi njegov viksi. Letá mu svetuje, de naj naravnost v Rim gre. Ves voljan se sveti mladenič na tako dolgo pot podá. Desiravno ga je na dolgim popotvanji veliko težáv zadelo, je vender večkrat poznejši rekel, de bi bil tudi v Indijo rad popotval, samo de bi bil zamogel svoj namen doseči in v Jezusovo družbo stopiti. V Rimu je pred sv. Franciška Borgia, ki je tačas visji jezuitov bil, ponižno pokleknil in pohlevno prosil, naj ga sprejmejo v Jezusovo družbo. Sv. Franciški mladenca prijazno vzdigne, ljubeznjivo kusne in

veselo sprejme. Kako de je bil zdaj vesel, in kako lepo in bogoljubno de se je obnašal, ni moč popisati; dosti je vediti, de ga je poveljnik novincov že perve mesce vsim drugim v zgled vsih čednost postavil. Kmal je prišlo serdito pismo od očeta za njim, v kterim mu je bilo zažugano, de zgubi očetovo ljubezin in dom, in si nakoplje železje in ječo, ako se z dobrim nazaj ne verne. Sv. mladenič se je nad dušno slepoto svojiga očeta zjokal, in se je še le toliko gorečniši svojiga poklica držal.

Kar koli je sv. Stanislav počel, v vsih rečeh je bilo kej posebno lepiga in bogoljubniga viditi. Kar je hvale vredniga nad družimi vidil, si je prizadeval tudi on splovnovati. Pokoren na tanko je bil v naj manjši reči; sam do sebe pa tako ojster, de so ga mogli opominjati, de naj si bolj prizanaša. Svoje viksi je močno ljubil in spoštoval, do tovaršev in mlajših je bil krotak in priljuden. Vse čednosti pa je presegla njegova goreča ljubezin do Boga. Molil je tako goreče, de je bil ves v Boga zamaknjen, in solze so ga polile, kadar se je vprico njega od Boga govorilo. Zraven tega je bilo njegovo lice angelsko prijazno, in nebeška zarja ga je obsevala. Ni bilo viksiga veselja zanj, kakor od Boga in Marije govoriti. Kar je v bukvah od Matere Božje lepiga našel, je iz njih izpisoval, de bi večkrat prebiral in jo obilniši častil.^{*)} Neki duhoven ga je vprašal, če Marijo ljubi? Mu reče: „To me vprašate; kaj ne veste, de je moja mati?“ Vsako jutro in vsak večer je klečé Jezusa in Marijo prosil, de naj ga blagoslovita. Na ljubim svetu ni imel priserčniši želje, kakor de bi že skorej k svojimu Jezusu in k svoji materi Marii prišel.

Njegov um je bil zmiram bolj in bolj s spoznanjem Božjim razsvitljen, in njegovo serce zmiram bolj goreče v ljubezni Božji. Plemen ljubezni Božje v njegovi duši je bil tako močan, de ga je tudi njegovo telo začelo čutiti; bilo mu je včasi pri sercu tako vroče, de je mogel platno v merzli vodi močiti in ga na persi pokladati. Posebno so se te iskre ljubezni vnele, kadar je pri sv. maši bil, in pa kadar se je z večno Ljubeznijo pri sv. Obhajliju sklenil. Pri tacih priložnostih so oginj njegove gorečnosti tudi drugi občutili, ki so bliz njega bili, in to jim je služilo k nar viksimu spodbudovanju. Torej se ni čuditi, de je njegova molitev veliko moč imela, in kadar so njegovi tovarši želeli kako posebno milost od Boga sprostiti, so se njemu v molitev priporočali.

Sv. Stanislav še ni bil deset celih mescev v noviciatu, v kterim se je k samostanskimu življenju pripravljal, ko je dobil v duhu opominjevanje, de se konec njegoviga življenja bliža. Slišal je tisti čas v začetku vel. serpana pridigo, kako kratko de je človeško življenje, in kako potrebno je, de je človek zmiram na smert pripravljen. Na to je rekel svojim tovaršem: To opominjevanje mene zadeva, ker jez bom še ta mesec umerl. Imel je goreče želje bližnji praznik veliki Šmarin (15. vel. serpana) že v svetim raju z nebeškimi prebivavci obhajati. Nobedin ni mogel verjeti, de bi ta mladenič, ki je bil ves zdrav v nar lepših letih, že tako blizo smerti bil. On pa se je z vso skerbljivostjo za smert pripravljal. Priporočal se je posebno tudi sv. Lorencu, kteri mu je bil tisti mesec za varha odločen. Imeli so namreč v samostanu lepo navado, k začetku vsakiga mesca podobe tistih svetih razdeliti, kterih god se je ravno tisti mesec obhajal. In kteriga svetnika je kteri dobil, tisti mu je za ta mesec njegov posebni varh ali pomočnik bil. Sv. Stanislava je bil doletel sv. Lorenc, torej je on njegov praznik z veliko častjo obhajal. Prašali so ga, kaj si je ta dan kej posebniga mislil, ko je v kuhinji radovoljno pomagal? Je rekel: „Oginj gledaje sim preišljeval strašni oginj v peklu, pa tudi grozne martre, ki jih je moj varh sv. Lorenc prestal“. Ravno sv. Lorenca

^{*)} Dobro bi bilo učencam svetovati, de naj si take bukvice napravijo, in od časa do časa skažejo, kar so dobriga vanje zapisali. Vred.

večer ga je tudi merzlica stresla. Ko je v posteljo šel, je pokrival sebe in posteljo in je rekel: „Ako Bogu dopade, de več ne vstanem, naj se zgodi Božja volja!“ Svojimu višjemu pa je razločno rekel, de meni, de je po prošnji Matere Božje in sv. Lorenca milost dosegel, še pred velikim Šmarnam umreti in ta praznik v nebesih obhajati.

Pri vsim tem njegova boleznin še ni bila nič posebno nevarna viditi, torej so njegovo govorjenje od smerti pripisovali njegovim gorečim željam, umreti in se že skorej z Bogam skleniti. Tako je ostal do predpraznika velikiga Šmarna (14. vel. serpana). Tisti dan zjutraj je rekel enim svojim tovaršev, de je ta dan poslednji njegoviga življenja; uni pa je menil de bi mogel le čudež biti, ako bi za tako majhno bolehnostjo umerl. Kmal potem je v medlevo padel, iz ktere se je pa kmal prebrihtal. Druga omedlevo, ki je kmal spet nastopila, je bila dosti očitno opominjevanje, de je čas, mu poslednje svete zakramente podeliti. Bolnik je prosil, de naj ga na zemljo položé, ter bo tako v ponizanju svojiga Boga prejel, kar so mu le neradi dovolili. Prejel je s tako pobožnim spoštovanjem sveto Rešnje telo in sv. poslednje olje, de so pričujoče solze polile; on pa je bil z veseljem napolnjen in obličje se mu je razjasnilo.

Zadnje ure je še prav serčno podobo Križaniga in podobo Marije kuševal in se njima v živo priporočeval. Tudi si je dal še imena svojih mesečnih pomočnikov povedati, ktere je poslednjič na pomoč klical. Prašali so ga, če nič nepokoja v sercu ne čuti? Odgovoril je vesel: „O nič, clo nič ne; moje serce je pripravljeno, o Bog. moje serce je pripravljeno!“ Prikazala se mu je Mati Božja v veliki družbi angelov in devic, ki so ga seboj vabili. Privabljeni se je 15. vel. serpana, tedaj ravno v veliki Šmarin ob treh pol noči za njimi podal, potem ko je še poslednjič nar slajši imena: Jezus, Marija, Jožef pobožno izrekel. V eni roki s podobo Marije, v drugi mertvaško svečo, je svojo dušo Bogu izročil, in mirno izdihnil. Ni bil še 18. leta spolnil in še le 10 mescev je menišk novine bil. V njegovim obrazu, ko je mertev ležal, je bilo nekaj nebeškiga, bil je kakor presvitljen, in kteri koli so se mu približali, so bili z znotranjo sladkostjo navdani. Ljudje so mu roke in noge kuševali, in so skerbno iskali kej od njega dobiti, ali kej od obleke, ali od cvetic, s kterimi je na mertvaškim odru ozaljšan bil. Njegov pokop je bil bolj podobin slavni procesii, kakor pogrebu, — toliko ljudstva se je bilo zbralo.

Kmalo je tudi Bog z velikimi čudeži pokazal, kako prijetin mu je sv. Stanislav, njegov zvest služabnik. Čez dve leti so našli njegovo telo lepo in nestrohnjeno, in prijetin duh se je razširjal krog njega. Papež Klemen VIII. so ga l. 1604 med zveličane pristeli, Benedikt XIII. pa za svetnika razglasili. Časté ga posebno na Poljskim, kjer je doma bil. Prikazal se je svojim vojakam ob času turške vojske in jim pomagal zmagati; tudi je bilo veliko mest na njegovo prošnjo kuge rešenih in strašniga ognja obvarovanih. Tudi je imenitno, kar se je z nekim jezuitarskim novincem v Lini zgodilo. Letá je bil na desni roki in nogi tako hromast, de so zdravniki rekli, de nič ni pomagati, ker so bili udje oterpnjeni. Novinec pa se je v god sv. Stanislava, 13. listopada, s podobo tega svetnika na svoji bolečini dotaknil, in pri ti priči je popolnoma ozdravel.

Nauk. *)

Kratko je življenje sv. Stanislava bilo, pa polno lepih naukov.

1. Čertil je nesramne besede in pri njih celo omedlel. Kako se pa ti obnašaš, kadar slišiš nečedno kvasati? Ali se tudi tebi nad tem merzi; ali se pa morebiti smejaš in še sam pristavljaš? Ko bi ti vedil in prav pomislil, kolika gnusoba je pred nar. svetejšim Bogam nesramen pogovor; zares bi se bal, kaj tacega poslušati, govoriti, ali tudi le misliti. Prosi Boga, de ti razsvitljenje in sveti strah v serce vdihne, de te bo groza pred vsim, kar je Bogu zoperniga.

*) Djanje Svetnikov Božjih.

2. Sv. Stanislav je raji molil, kakor de bi bil v družinah razuzdanih tovaršev pohajkoval, desiravno je bil za tega voljo zaničevan in celo od brata pretepan. Kdaj boš pa ti začel tako dober biti? Ali se ne boš precej od satanovih prijatlov ločil in se obernil k Božjim? Pomisli, de je posvetnežem zmiram bilo in bo žal, ako vidijo koga bogaboječiga blizo sebe. Za tacimi nikar ne vleci, ampak reci, kakor sv. Stanislav: „Jest bom tako živel, kakor vem, de je Bogú všeč, ali je drugim prav, ali ne!“ Pomisli dobro, če precej v nar. malajših letih nisi taki, kakoršniga te Bog hoče imeti, de ne boš nikolj taki, kakor bi mogel biti. Boš klical nazaj mlade leta, pa jih ne boš mogel priklicati!

3. Sv. Stanislav je posebno Jezusa v presv. Rešnjim telesu častil, in se z veliko skerbljivostjo k sv. Obhajilu pripravljaj, zraven tega je častil Marijo, prečisto Devico, kakor svojo ljubo mater, in se je zvesto priporočeval svojim varham in pomočnikom. Ako hočeš srečin biti, ga moraš v tih lepih čednostih posnemati; hodi rad k sv. maši; ko greš mem cerkve, rad vanjo stopi ter pomoli kej pred sv. Rešnjim telesam; posebno pa pogosto pristopi k Božji mizi, ter se vredno skleni z Jezusam, kteri te bo varoval, de ne boš začel posvetin biti. Priporočuj se zjutraj in zvečer Materi Marii in svojim pomočnikom; pa tudi sv. Stanislavu.

4. Sv. Stanislav je voljin, ali umreti, ali pa živeti in terpeti; ni se smerti bal, rekoč: „Moje serce je pripravljeno“. Tudi ti ne boš odšel ne boleznin, ne smerti; in kadar poslednja pride, ne boj se iti k Očetu! De se ti pa ne bo treba bati, živi kakor dober kristjan, in poravnaj, kar si hudiga storil. Strašnejšiga pa za bolnika ni, kakor če ima na vesti težik kamen krivice, ali družiga smertniga greha. Ako si se tedaj pregrešil, ne odlašaj, kamen od serca odvaliti, zakaj „kadar si bolan, ne moreš na drugo skoraj misliti, kakor na svoje bolečine“, pravi sv. Hieronim. In sv. Avgustin uči: „Pravična sodba Božja je, de clovek, ki je v življenji Boga pozabil, tudi ob smerti na sebe pozabi“.

Koliko premore gorečnost za Boga.

V okrajni škofovskiga mesta W. je mati neki derzini neutegama hudo zbolela in je želela prejeti sv. zakramente za umirajoče. Ni pa bilo ravno v tistim kraji nobeniga duhovna in mogli so ga poklicati od tam, kjer je bila fara; tode duhoven je o svojim prihodu mater že mertvo našel. Eden zmed otrok ranjee matere, 10letin fantek, je bil zavolj te nesreče globoko ginjen; začel je premišljevati, kolika sreča de je, duhovniga pastirja doma imeti. Skerbi ga zavolj ranjee matere in začne premišljevati, kako bi od družih tako nesrečo odvernil, in stori velikoserčni sklep, de bo vse moči napel, de bo svojimu rojstnimu kraju lastniga duhovna preskerbel. Majhno premoženje, kar mu je bila mati zapustila, je imelo biti začetek za faro v tistim kraji. Berž ko je šolo zapustil, je jel delati in hraniti — za vstanovljenje fare v tistim kraji. Vsak krajcar, vsak goldinar, ki si ga je mogel utergati, je zročil vestnimu možu v varstvo. Obresti iz tega so se za jistino vlagali; kar je fantič, mladenec, mož iz svoje lastne varčnosti in od dobrotnikov skupaj spravil — vse je bilo v ta namen nakladano, noben krajcar se ni brez potrebe izdal, nič se ni iztrosilo za kratkočas, nič ne za lišp v oblačilih; v eno mero vselej pošten in pridin je delal v ta namen. Poslednjič čez veliko let gre k svojimu varhu in vprasa, koliko bi že bilo denara, ki ga je z lastno pridnostjo, varčnostjo, in z malim pripomočkam dobrih ljudi skupaj spravil. Blagoslovil je bil Bog njegovo djanje, krajcarji in goldinarji so se bili narasli do 20.000 goldinarjev, 55letni mož zroči denar milostrimu škofu in fara se je napravila. Toliko premore gorečnost za Božjo cast, — toliko premore poštena varčnost. J. K.

Ogled po Slovenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. Milostljivi knez in škof so birmali dosihmal v Ljubljani 1415, v Moravčah 1143, v Zagurji 458, na Vačah 499, na Savi 261, v Šmartnu pri Litiji 906 birmancov. — Visokocastitimu gospodu Jurju Volc-u, špiritvalu, je od Nj. veličanstva cesarska korarija podeljena.

Iz Ljubljane, 8. rožnika. Dans po 10. smo k sv. Kristofu spremili častito M. Marijo Jozefo Alojzijo Petrič, ki je 6. t. m. za mertudam po 14 dnevni hudi boleznii v Gospodu zaspala v 51. letu svoje starosti, in 27. svoje deviške obljube, potem ko je bila 16 let prednica ljubljanskiga uršulinskiga samostana. Bila je visoka ranjca zavolj vsih lepih lastnost in čednost, ktere koli se zamorejo zeleti v kristjanu sploh in posebej v Bogu posvečeni devici in samostanski prednici od sleherniga visokospoštovana, kdor koli jo je poznal. Torej se smé pa tudi reči, de je celo mesto po nji žalovalo; v boleznii so iz naj višjih stanov pogosto in skerbljivo opravečali, kako de je; ko je ležala na meškém odru, je ves čas ljudstvo skupaj vrelo jo kropiti in za njo moliti; nar bolj pa je pokop razodeval, kako visoko spoštovana de je bila ranjca od vsih stanov, ker pri njem se je znašla velika množica globoko ginjenih vernikov vsake verste. Bila je ranjca gospá Mati kakor sploh zgoli usmiljenje in sama dobrota, tako tudi posebna prijateljica misijonov. Ne le de je s svojimi častitimi gospemi tovaršicami vred sprejela 3 zamurke od v. č. gosp. Olivieria, ktere so stale mnogo truda in stroškov, prejden so zamogle kersene biti; temuč ona je z dobrotnimi nunami vred tudi z lepimi darovi podpirala delo kersanskiga usmiljenja rečniga misijonarja, kakor tudi indijanski misijon, naše ljubljanske zamurce itd. itd. Koliko dobrót de ubožni učenci tamkej vzivajo, je sploh znano. In veči ljubezni bi ranjca do svojih lastnih otrok skorej ne bila mogla imeti, kakor jo je ubogim zamurkam skazovala; še na vse zadnje ko je bila ze vse drugo iz nemar izpustila, jih je častitim tovaršicam prisereno priporočevala. Ni dopovedati, s kolikim hrepenejem je v. č. gosp. provikarja pričakovala, in ko je v silni žalosti njegovo smert zaslišala, se gotovo ni nadjala, de se leta tako kmalo kmalo tamkej vidila. Ne moremo brez opombe pustiti, kako močno je skerbela za lepoto Božje hiše; vsako leto je mogla cerkev kaj noviga dobiti, ce je bilo kolikej moč, zlasti o veliki noči za pirhe; tako ravno poslednjo veliko noč predago mašno obleko iz Milana. Zavoljo tako lepih lastnost, in pa ker so bile častite goscé z njo pobožna cedica eniga serca, je bil pa tudi pri vsih rečeh velik Božji blagodar nad njimi, de se je bilo le čuditi.

Pokopana je proti zadnjimu koncu pokopališa, kjer bodo odsihmal častite goscé uršulinarice svoj posebni prostor imele; in ljubljanske goscé iz visokih stanov so mende že osnovala napravo, de se nji z njenimi sprednicami vred, vsim dozdej tukaj umerlim nunam, spodobin spominek postavi. „Blagor mu, kdor v Gospodu zaspi, njegove dela pojdejo za njim!“ smemo zaupljivo za njo klicati. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Iz Ljubljane. Kakor so na altarjih 3 kánonske table, bi ne bila odvec še druga tablica z molitvicami, ki se opravljajo po obhajani vernih; torej so gg. bogoslovci prav lično in z velikimi cerkami dali natisniti to opravilce na posebin list, ki ga tudi sleherni zamore dobiti ali pri v. č. g. špiritvalu ali pa pri gg. bogoslovcih po 2 kr. Znesek, kteri se ve de ne bo ravno goropaden, pripade semeniški kapeli. Ta list se zamore tudi na drugo stran srednje table prilépitii.

Iz Semiča. 20. vel. travna smo obhajali v Metliki obletnico za pokojnim gosp. Mih. Komat-am, ki je ta dan lausko leto umeril. Ne bom pozabil, kako ginljiv je bil že njegov pogreb. Vse, mlado in staro, gosposko in kmetiško je tega zares ljubiga gospoda ljubilo, akoravno je bil mlad in ne ravno dolgo tam v službi. Vse je jokalo po njem.

Njegova smert je bila tako lepa, de si jo gotovo vsak dober kristjan tako želi. Ko že dalj časa nič ni mogel govoriti in je le z žnablji majal, je na enkrat z močjo zgovoril: „Jezus, Marija, Jožef“, in — tiho „Amen“, in bil je — merlič. Kako radi so ga Metličani imeli, se je večeraj vidilo; akoravno je hudo deževalo, je bilo dost ljudi pri obletnici, ker so bile vélike bilje in vélika maša in še dve tihe maši. Po dokončanih molitvah smo postavili na grob, ki je bil kej lepo napravljen in ograjen, lep železin križ, kteriga so mu njegovi prijatli kupili. Ginjeno je bilo, ko so med petjem „Benedictus“ križ zabijali in so se solze na obrazih vidile. — Pač zamore to vsaciga duhovna tolažiti, ce si je svest, de svojo službo na tanko opravlja, in upanje ima, de bodo na njegovim grobu molile ovčice, ktere je pridno pasel. — Bog daj, de bi za nas tam pri Jezusu in Marii prosil!

Nové fare Dragatuš in Suhor ste bile četerto nedeljo po veliki noči blagoslovljene. Kako so ljudje veseli, se ne dá dopovedati. V obedveh farah zdaj nove altarje stavijo, in tako bote té novi nevesti Kristus-ovi z vsim lepo prevideni in napravljeni, ko ji bodo sami Milostni škof posvetili, takrat, ko bodo tu pri nas sv. birmo delili. Če so druge dobre dela Njih Milosti zlahtni kamni v kroni zasluženja, ste verhni križček veličastne te krone gotovo té novi fari, kteri so Njih Milost tu postavili. Zares je bilo potrebno, pa je tudi veliko veljalo. Če se pomisli, kaj vse je potreba pri farni cerkvi, zvonove, kelhe, mašne oblačila, altarje, z eno besedo vse in čisto vse so sami napravili. — lahko sodimo, de so precej čez 30 tavžent gold. izdali. Bog bo vse gotovo dobro povernil, zato bodo novi farmani vedno molili. Bog nam dobrotljiviga visokiga pastirja ohrani še mnogo mnogo let!

„Senior“ naše škofije, v. č. gosp. Juri Reic, penzionirani lokalist v Metliki, so binkoštni ponedeljnik umeril. Bog jim daj dobro!

Se to moram povedati, de zidajo sami kmetje novo cerkev na Krašni gori v radoviški podfari, ktero so tudi Milostni knez in škof vnovo postavili, in jo bodo tudi zdaj ogledali, — ako bo moč.

De bi bilo truplo pok. dr. Enobleher-ja v Ljubljani, so tudi tu splošne misli, in jest mislim, de se temu nobedin ne bo ustavljal. Zdaj pa z Bogam! Janez.

Iz Semiča. Sv. Rešnjiga telesa dan. Ta dan pac mora biti za vse kristjane veseli dan, pa se tudi noben dan ne vidi tako očitno duhovno veselje, kteriga pravi, pobožni kristjan v svojim sercu občuti; in tudi po pravici, ker obhaja se ta dan po vsim svetu veseli spomin tistiga večera, ko je naš mili Zvelicar naj svetejši zakrament postavil in tako sam sebe nam dal v znamenje neizrečene ljubezni. In kaj bi mi počeli brez tega zakramenta? — Veliko bolj vidno pa clovek obhaja duhovno veselje, ce mu Bog tudi v časnih rečeh svoj blagoslov podeli. Tako ljubi moj! smo tudi mi tega dneva z veseljem pričakovali, zakaj Bog v svoji modrosti nam je kazal obilno tudi telesniga pridelka. Tertje, ki je skor, bi rekel, edini pridelik ali saj poglavitni, je tako lepo nastavljeno, ker vecidel je bilo mlado — pred dvema letama namreč je nam toča tertje strašno razdajala, de še pretečno leto ni bilo kej — letas pa, kakor so mi pravili možje, ki tertje poznajo, je vsaka terta nastavljena. Pač prav bi bilo in sercno bi sleherni privošil revežem, ki so bili skor vsi težko zadolženi. Ali clovek obraca, Bog oberne.

Veselje naše se je v strašno žalost spremenilo. Sinoc nam je nemila toča serce, prav bi se reklo, razmešarila. Namesto veseliga petja je dans ie jok in stok. Pobrerala je spet skor polovico fare, nasula se je, kakor dans slišim, pod kapam ene hiše do ledij odraseniga cloveka; še več dni jo bomo imeli v dragah. Prišla je od Mehoviga in cez celo farno, kake tri ure na dolgo je pobelila, in obrnila se je proti Dragatušu cez Černomaljsko farno. Kot orch debelo sim dobil se poznej na vertu. Nevihta je po nekterih njivah, kjer

so proso sejali ali je bilo ravno okopano, vso perst odnesla, de jo bodo ubogi reveži navoziti mogli, če bodo hotli še njive imeti. V eni vasi — Perbiše — so nekatere tedne pred 4 kmetje do tal pogoreli in zdaj jim je nevihta še ostalo pobrala. To me na Joba opomni. Bog se nas usmili!! Svet tako strašno reven, vedno ga tretelje prodajajo, namoštiki pritiskajo, vse upanje je bilo v terti in zdaj — je tertje okrehamo, njive zabite; in misli si, ljubi moj! polno hišo lačnih otrok; o če bi tudi kamnito serce bilo, se mora zjokati. — Pa Bog nas bo preživiti mogel, saj je on naš Oče in on vé, zakaj nas tepe; njemu čast in hvala! Z Bogam! Janez.

Iz Bégen pri Cirknici. Skoraj nobena reč dežele od mest tako ne loči, kakor ravno cerkvene slovesnosti, bodi si o velicah praznikih, ali o družih priložnostih. Akoravno se v mestih toliko lišpa, toliko dragocenih priprav in stroškov vidi, se vendar pri vsim tem neka reč pogrša, ki se ne dá ne povedati, ne popisati, le serce si jo samo imenovati vé. Vsaki mi bo to poterdil, kdor je imel priložnost na deželi takih slovesnost se vdeležiti, in mu serce ni oterpnilo za priprosto, serčno pobožnost ljudi, ki imajo v živim spominu, od kod de so, in kam jim je iti, kadar življenja ure potekó; ker od tod, bi rekel, izvira tista blaga navdušenost, ki nam deželo v tej reči tolikanj prikupi in v spominu ohrani.

Tudi v Begnah je bila binkoštni ponedeljek lepa slovesnost. Pobožna duša je darovala ondotni cerkvi prav čeden sv. križev pot monakovskega dela, in gosp. L. Gecelj v Ljubljani mu je spristavne pozlačene oklepe naredil. Oboje delo je hvale vredno. Darilo pa je bilo z željo sklenjeno, de naj bi se sv. križev pot tudi blagoslovil in tako bil v veči dušni prid pobožnim ovčicam, in naj bi jim bili odpuški še posebin nagib, de bi ga pogostama molili. Cirkniški dekan, visokočastiti gosp. F. Anžlovar, so tedaj blagovolili po zadobljenim privoljenji naprositi visokočastitiga gosp. gvardjana ljubljanskih OO. frančiškanov, naj bi ga prišli blagoslovit; in res, sami so bili prišli. S procesijo so ga iz kaplanije v cerkev nesli, in potem se je pričelo blagoslovljevanje. Pri vsaki tabli se je pela štacijonu primerna pesmica, in ker cerkev še nima orgelj, so bili prišli s privoljenjem Milostljiviga kneza in škofa štirje bogoslovci tje, ki so s čverstim vbranim petjem slovesnost povelicevali. Po blagoslovljenji je bila vélika sv. maša, kjer sta v. č. gosp. fajmošter iz sv. Vida, M. Mikš, in domači v. č. gosp. Janez Pivk, v. č. O. gvardjanu livitirala, in v. č. gosp. dekan so bili arhidijakon. Ménim, de bo vsi cirkniški fari, posebno pa Minišii (tako se imenuje šest vasi, ki so pod begunško ekspoziuro, in sicer od tod, ker so bile podložne bistriškimu samostanu) ta slovesnost v vednim spominu ostala.

Naj tukaj še nekoliko od te cerkve povém. Enajst let bo v jeseni kar ima Minišija svojiga duhovniga pastirja, in kako hvaležna de je Milostljivimu knezoškofu za to dobroto, spričuje nar bolj lepa skerb, ki jo ima za svojo cerkev, ker ozališana je tako, de marsiktero farno otemnuje. Rekel bi, de se je v tih desetih letih popolnoma ponovila. Nova kaplanija se je zidala, nov véliki zvon (20 centov težak), stranska altarja nova, in véliki ponovljen, novo bandero, nove lampe, novi svečniki in véliki svečnjak ali luster, nove mašne oblačila in bukve, nov Božji grob, novo nebó; ob kratkim vse je novo in pa toliko lepo, de se vsacimu smé pokazati.

Le orglje se še pogršajo, in posebno jih bo zdaj treba, ko šolo dozidajo, kar se bo še to jesen zgodilo. Težavno je sicer, posebno v slabih letinah, ki so se nekaj časa kar verstile. Pa saj se s tem Bogu posojuje, ki pa drugod stotero poverne. Bog daj, de bi ta gorečnost vedno ostala, in de bi se je ognile vse overe, ki se vsaki dobri reči rade pridružijo.

J. B.

V Celji je na prizadevanje rokodelskih družnikov sa-

mih vstala rokodelska družba, ki šteje že 50 udov, pravijo „kath. Bl.“

Na Reki, 7. roznika. — Naj lepši, naj veličastniši je procesija presv. Rešnjiga telesa. Katoliško ljudstvo si ta čas vse prizadene, ta dan poslaviti in rekel bi, kolikor lepši je vse vredeno, toliko živeji je njegova vera: tu dela razodevajo ljubijoče serce. Tudi v našim mestu je bila kolikor mogoče lepa. Z oken so vihrale bandera, po poti so bile nasajene zelene veje, po tléh natrošene cvetlice, na ladijah izpostavljene mnoge bandera. Vse po svojim lepo, le to ne, ker ljudstvo ne gre s procesijo in ne prepeva kakor drugot, ampak trumama sem ter tje lazi. —

Unidan sim povedal, de je bilo o Binkoštih veliko romarjev na Tersatu. Nekdo piše o tem v „Zagr. kat. listu“, in pravi, de jih je bilo gotovo vsih skupaj do 6.000. Pravi tudi, kako lepo so pesmi prepevali, posebno Krajenci, le Hočevarjev ni bilo nič čuti, in de je tudi pri spovedi velik križ z njimi, ker se težko težko razumejo. Ali bi ne bilo dobro pa koristno, de bi jih saj nekaj lastnih duhovnov na tem božjim potu spremljalo? Bili bi jim gotovo tu pa tam koristni. Vsim je dobro znano, iz kakošniga namena ljudstvo na božjo pot gre in večkrat tako deleč. Ne bilo bi tedaj brez škode, če bi dotična duhovšina romarske kardela vredila, posebno tam, kjer jih vsako leto na en kraj veliko na božjo pot gre. Pisavec tudi pravi, de bi se pri tacih shodih tudi kej lahko molitvine ali druge lepe, ljudstvu koristne bukvice in podobe prodajale, in bi se tako po naj krajšim potu po kmetih razširile. In to je gotovo dobra misel, ki je sem ter tje tudi v djanji. — Unidan je iz neke hiše otrok padel z družiga poda; angeleci so ga varovali, nič se mu ni zgodilo, le s straham je odšel. — Z Bogam!

Iz Briksna nam piše visokočastiti profesor gospod dr. Mitterrutzner med drugim tole: „Smert visociga ranjega gospoda provikarja je misijonu v Afriki globoko rano zavdala. Pripravil je sicer misijon na stopnjo, de nad njegovim terpežem za zdaj ni pomislika, — kaj pa de se mora misliti: si Domino placuerit! (ako bo Gospodu dopadlo). Ali koliko in kolikošnih reči je imel ranjki še v namenu! 29. sušca sim bil prejel od njega pisanje iz Neapelna, v katerim mi je svoje osnove razodel. Bil sim mu berž odgovoril, in moje pisanje je mogel 5—6 dni pred smertjo prejeti. Posebno dobro bi se mi bilo zdelo, ako bi bil imel še priložnost v Rimu s propagando in v Lijonu z misijonsko družbo obravnavati. Do propagande sim za zdaj pisal, mislim pa v začetku vélikiga serpana sam v Rim popotvati, de bom osebno za misijon obravnaval. Ranjki gosp. provikar je mogel za popotvanje v Evropo v Hartumu 2.000 gold. na posodo vzeti in za dva mesca 25 odstotkov plačati.

Iz Feldkirh-a, 30. vel. travna. — V sredo 26. u. m. opoldan so prišli prečastiti gosp. Olivieri s 5 zamurčki (druge so v mestu pustili, mende njih 15) v penzionat, in so ostali do dveh popoldne. Zamurčke so patri po hiši nosili in pestovali; in ko so prišli v neko poslopje, v katerim je Marijna podoba prav lepo ozališana, je jel naj manjši po latinsko Češeno Marijo moliti. Lansko zimo so tudi tukaj bili, pa sami gosp. Olivieri brez zamurcov; in mislim de, kakor lansko leto, tako tudi letas niso prazni odšli. De samo opomnim, je lani, kakor sim zvedil, neki učencec samo zase eekin dal; skorej nobedin, ali pa prav malo jih je bilo, de bi bili dali pod goldinarjem. Lani je bilo samo okoli 90 učencev, letas pa 180; to je tudi velik razloček! Od tod so šli gosp. Olivieri v Augsburg na Bavarsko. — Dan sv. Alojzja, 21. roznika, bo v penzionatu prvo sv. Obhajilo in bo prav slovesno. 8 dni potem, v dan sv. Petra in Pavla bo pa birma. Če bo mogoče, bo obe slovesnosti, in tudi slovesnost sv. R. telesa „Danica“ razglasila. — Sklenjeno je tudi že, de se bo 28. mal serpana (julija) šolsko leto sklenilo. Z Bogam!

J. Kaiba.

Iz Sibirja, 3. roznika, F. K. — Praznik presvetiga Rešnjiga telesa. Ravno smo dokončali v poglavitim mestu

Erdeljskiga, v katerim med 20.000 prebivavci kakih 5.000 katoličanov stanuje, slovesni sprevod. Obhajala se je ta pobožnost v nar lepšim redu, kar je v krivoverskim mestu mogoče. Se vé, de ulice in okna niso bile ozališane in razsvitljene, kakor je v katoliških mestih navadno, in gledavcov je bilo več ko spremljevalcov, pa vender je obnašanje ljudstva bilo spodobno. Naša farna cerkev je sicer lepa, pa uboga, mašna obleka raztergana, sploh cela priprava za nar svetejši daritev nepristojna. — Čudno se mi je zdelo, de se od takih gospodov, ki bi mogli vediti, nisim mogel zvediti, kako se Materi Božji v velikim altari pravi. Lepa podoba, veličastno na presno malana, je po mojih mislih „Marija pomočnica“. Oh, de bi pač Marija pomagala, de bi skorej bil en hlev in en pastir! Udje bratovšine ss. Cirila in Metoda! priporočujem vaši pobožni molitvi naše prebivavce, de bi ne le razkolniki, ampak tudi luteranci, ki so prezalo stolno cerkev si vlastili, pa jo popolnoma zanemarijo, se v katoliško Cerkev vernili. Bog z vami!

Razgled po keršanskim svetu.

Na Dunaji je bilo letas o Binkoštih 17.129 birmancov. — Pisejo, de bo apostolski poslanec na Dunaji, Anton de Lucca, poskerbel, de bi se v prestari baziliki sv. Klemena v Rimu poiskalo telo sv. Cirila, ktero je v nji hranjeno. — Na Dunaji in v Gradcu je družba za večno česenje sv. Rešnjiga telesa po naredbah višjih pastirjev postavljena. — Na nemškem Tirolskem je skorej pred dvema letama umerla keršenica Reza Regensberger-jeva, ki je služila 4 gospodarje v ravno tisti hiši, predteda, deda, očeta in sina, je 85 leto doživela in je tamkej spet kakor otrok umerla, kakor je bila v otročjih dnéh v službo sprejeta. — V Insbruku so napravili družbo za razširjanje dobrih bukev, ktera ima to posebno, de zamore tudi več oseb za eniga družnika veljati. — V Augsburgu ste v dan sv. Janeza Božjiga protestanski osebni mestne rodovine, brat in sestra, že v poznejših letih prestopili v katoliško Cerkev; v dan sv. Gregorja pa ravno tako visokočislana protestanska gospa v ondotni stolni cerkvi. — V Vircburg-u so se o velikonočnih praznikih 4 protestantje pokatolčili.

Domače duhorne vaje,

svetó živeti in zveličano umreti.

(Dalje.)

Očiševanje od korenin grehov, ki so v volji.
— Druga korenina greha je slaba volja, ki precej od-

jenja in se vdá, de le nekolika priteznost nasproti pride. O slabi ženski spol, kako hudo tebe ta slabost zadeva! Desetkrat, tridesetkrat obetaš Jezusu zvestobo; pa ravno tolikrat prelomiš, de le mali zadržek pride! Ne smemo pa ženskih preveč tožiti zavoljo slabe volje, ker pri močnih korenjakih in možakih je dostikrat še veliko slabši volja, ali pa nikakoršne ni! Močne roke, široke pleča, debela glava: pa silno slaba duša! Vsaka smerkovka je skušnjava; vsak pogled je modrasov, ki mu hoče dušo umoriti! Sareka in oblance pri vsaki bajti pivčarju podere vse sklepe! Majhno podraženje zbudi strašno jezo in kletvinjo, ki se ji je bil tako terdno odpovedal! O slaba volja! — De se v tacih okolišinah spreberneš, se terdno derži pravila: Ne obupaj, ne obupaj, če te je tudi spet premagalo. Pred greham naj te ne bo nobene reči tako groza, kakor Boga razžaliti; po grehu pa ni nobene druge pomoči razun upanja. Ako si padel, moli upaj in varuj se, de spet ne padeš. Ne zaupaj v svojo moč, upaj v Božjo gnado. Stori zjutraj sklep, se greha varovati do večera; zjutraj ga obnovi, se ga varovati do jutra; drugo jutro stori sklep za dva dni; na koncu tih dni za celi teden; potem zmiraj več, tako de res več v greh ne padeš. Tako se zamoreš odvaditi pijančevanja, kletvinje, grešnih priložnost ali druge hude navade, ker tvoja volja bo zmiraj močnejši, delj ko se boš greha obvaroval. Poželjivost bo opešala in scasama bo zopet volja kraljevanje zadobila, kteriga je bilo meso nase potegnulo. En samkrat: Nikakor nič več ne! iz globokiga serca je že velikrat prineslo zmago nad nar hujši pozelenje. Vse pa je na molitvi zastavljeno. Na bučanje trobent so padli zidovi v Jerihi; na prijetni dih molitve pa se zgrudijo zidovi in terdnjave nar hujših hudih nagujenj in navad.

(D. sl.)

Pogovori z gg. dopisovarci.

G. J. Š.: Ste nam prav vstregli; prosimo večkrat kaj.
— G. K.: Vselej prav vgodno! — G. K. v S.: Ste nas razveselili s svojim dopisam; prosimo še nadalje. — G. — d—: Pisemno.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz Mokronoga 1 gold. 40 kr. sr.

Za nesrečne Semičane:

Bodite usmiljeni in bote usmiljenje dosegli: 5 gold. — Jož. Krajnski 1 gold. — Stanisl. Ljubljanski 20 kr. — Jož. Slovenski 20 kr. — G. Fr. Tavčar 2 gold. — G. J. Projič 1 gold. — Prosimo nadalje!! — Vr.

Naročevanje

na

„Z G O B N J O D A N I C O“

za družiga pol leta 1858.

Ker perviga pol leta k koncu gre, prijazno povabimo vse častite in visokočastite naročnike, ki so bili le za pol leta naroceni, naj blagovolijo svoje naročila obnoviti, nar prej ko moč, de ne bo potlej ali zaderge ali pa zakasnovanja v pošiljanji. Ne moremo se pri ti priliki zadosti zahvaliti dobrotljivim kterim koli gospodam, ki so z mnogoterimi dopisi naš list podperali, in ker se zlasti tudi v tem življenje kaciga lista razodeva, de dobiva mnogotero koristnih dopisov, torej prosimo tudi nadalje prav obilne pomoči od te strani. Vse bodi, kakor vselej, v Božjo čast in v zveličanje neumerjoče duše.

Velja pa „Danica“:

Za pol leta po pošti 1 gold. 20 kraje.
Za pol leta v tiskarnici 1 „ — „

Vredništvo in založništvo.